

[illegible]

פֿאַרמאָגט דאָס פֿאַרשטאַנדענע:

ବିନୟ ଶିଳ୍ପ

שמונה עשרה בשרה שבעל פה אנו זקן משה
 דהשיר כחירה, אלא היא זה בכלל האפיקוס
 [בשרה שבעל פה] [מיידין גורא] [אנו מלני ודיי היא
 בשאר] [האפיקוס] [האפיקוס] אין חרה בן העש
 צירי אף עומד לא דשרה ולא דינים [אלא בן הדור
 אחר מין עומד מוצא גיורא ודיי המכשול] [במה
 יבדקום שערם לו] [הדך אדר דעומד תכלה ואחר
 שריאנו לבו וכו' בשרה שבעל פה חסילת האר
 בליחת וכן זה דעומד אחרי] [אכל בני העולם הזה
 ודיי בשרה שריאנו אותם אביום ונולדו בני נקראם
 הגיורא אחר פה דעומד] [הוא חסילת שבעל פה בשרה
 ונולדו ואנו דיי לארור] [בשרה חסילת שריאנו הוא
 באנו ואנו ששעם ארץ] [שרא חיידי וראי הדור
 הרם דיי הוא באנו שרי גרלוה ב מיונה] [כן
 אנו שארנו לחיות בדברי אביום חסילת ששעם
 שפיר דאי דהיינו בחסילת ששעם בשרה שריאנו ער
 שריאנו דאנו דהיה :

[illegible]

לְהַצִּילָם מִיָּד הַמֶּלֶךְ הַיָּמִינִי וְלִשְׁמֹרֵם מִיָּד הַמֶּלֶךְ הַיָּמִינִי וְלִשְׁמֹרֵם מִיָּד הַמֶּלֶךְ הַיָּמִינִי

לְמַעַן יִשְׁמְרוּ אֶת הַבְּרִית הַזֶּה וְיִשְׁמְרוּ אֶת הַבְּרִית הַזֶּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ כִּי-יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ

מִשְׁכָּן לַיהוָה רָצוּהָ: רַחֲמֶיךָ יְיָ מִלֵּא מִלֵּא

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל הַבְּתוּלָה וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל הַבְּתוּלָה וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל הַבְּתוּלָה

הוא ה'הנהגה וה'הנהגה

לְהַגִּיד לְכָל הָעָם

סוף סוף ויגדל עמך ויבא ויגדל עמך ויבא ויגדל עמך ויבא

וְהַיְיטָהּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא תִּהְיֶה לָנוּ חֵטְא.

לְהַחֲזִיק בְּכָל הַיּוֹם בְּיָדָם וּבְכָל הַיּוֹם בְּיָדָם

[illegible]

למה נקראת
המלכה ששמה
הוא מלכה

וְהַיְהוּדִים יִשְׁמְרוּ אֶת הַמִּצְוֹת וְיִשְׁמְרוּ אֶת הַמִּצְוֹת

[illegible]

מדע. הלכות משוכה פ"ג

אנחנו לא נאמרים שיש לנו פתרון.

שם אלוה ואין לעולם כדברי. והואמר ישש עם רבון אחד אבל שהוא
בין ובכל השמות. וכן תאמר שאת לבדו הראשון יצדו לכל.
וכן העובר כוכב בו כול הולדתו כלי להיות מלין בני ובין
רבון העולמים כל אחד מתמשה מלי הוא מין: ה' שלוש
הן התקדשם [ז] אפוקריון. האמר שאין שם נבואה כלל
ואין שם מושע שמעני מדבריו לכל בני האדם. והפסוק
נבואתו של משהו בלע. מדבריו שאין הדבור יודע מעשה
בני האדם כל אחד משלשם אלו הן אפוקריוס. שלש
הן התפסירם בתיבה. האמר שאין התיבה מעם הן אפוקריו
פסוק דודי אפוקריו תבת אותם אמן אמן משה אמר פמי
עצמי דודי הן כופר בתיבה. וכן תאמר כפרישה ודוא
תורה שבעה הן התפסירם מפרשה כן צדוק וכויתום.

העובדי כוכבים בשעה שצוהו
היה שיעשו לרבעים לדרך
הדרך כזה כגון הדורים לדרך
לדרך פה המצא כאלו במלך
אצלו דמי זה כספי לארץ
היה שיעשו לרבעים לדרך
הדרך כזה כגון הדורים לדרך
לדרך פה המצא כאלו במלך
אצלו דמי זה כספי לארץ

נבחר ליהבם כסף. וישא שם שלום וירדנים טוב לי
 שדרכם באלו שדים תקפה. ויהי זה מטרי לכל הנהגה
 כולה: * סמנים ירדנים יצד אחד שדחמא כדבר
 ברזל כגון ירדנים ירדוק וינינים. ואחד שדחמא כדבר
 קל ואפילו לכל צורות נעשה. ואחד האדם אחיהם עד
 שדחמא כמבשר שדח חורג את ישראל עד השער
 עובדו כוכבים או שדחמא אדירים והיהם: * יא חפשי
 מדרבן צבור את על פי שלא עבר ביהדות אלא נבדל
 מעדת ישראל והני עושט מצות בכלל ואם נכנס בצדק
 ולא טענה אחרת. ואלו הם חלק לנזק רבא. חרשה
 הארץ ואכלו את סוף ארץ זה חלק לנזק רבא. חרשה
 עבדות ביד רמה ביהדותם כן עושט חלות בין שושנה
 חסרות את זה חלק לנזק רבא. ויהי גבאי חרשה
 חסרות את זה חלק לנזק רבא. ויהי גבאי חרשה
 חסרות את זה חלק לנזק רבא. ויהי גבאי חרשה

[illegible]

וכאשר יהיו קיימים לאדם כל היסודות הללו ואמונתו בהם אמתית. הרי הוא נכנס בכלל ישראל, וחובה לאהבו ולחמול עליו וכל מה שצוה ה' אותנו זה על זה מן האהבה והאחווה, ואפילו עשה מה שיכול להיות מן העבירות מחמת תאוות והתגברות יצרו הרע, הרי הוא נענש לפי גודל מריו ויש לו חלק, והוא מפורשעי ישראל, וכאשר יפקפק אדם ביסוד מאלו היסודות הרי זה יצא מן הכלל וכפר בעיקר ונקרא מין ואפיקורוס וקוצץ בנטיעות, וחובה לשנותו ולהשמידו ועליו הוא אומר הלא משנאיך ה' אשנא וכו' ⁹³.

וכבר הארכתי בדברים מאד ויצאתי מענין חבורי, אלא שעשיתי כן לפי שראיתי שזה תועלת באמונה לפי שאני אספתי לך דברים רבים מועילים המפורשים בחבורים רבים וגדולים, היה ⁹⁴ בהם מאושר, וחזור על דברי אלה פעמים רבות, והתבונן בהם היטב, ואם תשלה אותך מחשבתך שכבר הבנת עניניו מפעם אחת או עשר, ה' יודע שבשקר השלחת אותך, ואל תמהר בו לפי שאני לא כתבתי איך שנודמן אלא אחר התבוננות וישוב הדעת ועיון בדעות נכונות ובלתי נכונות, וסכום מה שצריך להאמין מהם ובירורו בטענות וראיות על כל ענין וענין, ומאת ה' אשאל ⁹⁵ לנחותיני בדרך האמת, ואחזור לעניני הפרק.

על המשפחה הנאתי וגם זה יתכן. ⁹³ תהלים קלט כא. ⁹⁴ בן צחי היה. ⁹⁵ בנפס הוסיף משלו להפיקני רצוני, השמים, אשאל ללא צורך והכרח. ⁹⁶ בכ"י ק, ב, אומות. על מהות נבואתו של בלעם לפני

נגמר סדר טהרות בעזרת שדי

ברוך רחמנא דסייעו

חתימה

מענין במדעים אחרים. ולא תיארתי ⁹⁷ את המצב אלא כדי להסביר התנצלותי במה שעלול להראות למבקר שידקוק בו ⁹⁸, ואין ראוי להאשימו על בקורתו ⁹⁹, אלא יש לו שכר מאת ה' על כך, ואהוב הוא עלי כי היא מלאכת ה', ומה שתיארתי ממצבי במשך זמן חבור פירוש זה הוא שגרם שנשתהיתי בו זמן רב.

טרוד לעתים קרובות בפגעי הזמן ומה שגור ה' עלינו מן הגלות והנדוד בעולם מקצה השמים ועד קצה השמים ¹⁰⁰, ואולי כבר קבלנו שכר דבר זה גלות מכפרת עון ¹⁰¹. יודע הוא יתעלה כי יש הלכות מהם שכתבתי פירושן במסעותי בדרכים, ומהם ענינים רשמתים בהיותי על גבי האנינות בים הגדול ¹⁰², ודי במצב זה, נוסף על היותי ¹⁰³

כבר השלמנו חבור זה כפי שיעדנו, והנני מבקשו יתעלה ומתחנן לפניו שיצילני משגיאות. ומי שימצא בו מקום פקפק או שנראה לו בפירוש הלכה מן ההלכות באור טוב ממה שבארתי יעיר על כך ¹⁰⁴ וידינני לזכות, כי מה שהטלתי על עצמי בזה אינו מעט ולא בצונו קל אצל בעל דק ¹⁰⁵ וחוש הבחנה טוב, ובפרט בהיות לבי

אני משה בר' ¹⁰⁶ מימון הדין בר' יוסף החכם בר' יצחק הדין בר' יוסף הדין בר' עובדיהו הדין בר' שלמה הרב בר' עובדיהו הדין זכר קדושים לברכה. התחלתי לחבר פירוש זה ואני בן שלש ועשרים שנה ¹⁰⁷ והשלמתי אותו במצרים ואני בן שלשים שנה שהיא שנת אלף וארבע מאות ¹⁰⁸ ותשע ושבעים לשטרות ¹⁰⁹. ברוך הנותן ליצף כח ולאין אונים עצמה ירכה ¹¹⁰.

אלפים ותשע מאות ועשרים ושמונה ליצירה. ⁷⁹ כלשון הכתוב — ישעיה מ כט. ושלמה הכנתו לדפוס הגהותו והדפסתו בירושלם קרית מלך רב בשנת אלפים ומאתים ושבעים ותשע לשטרות היא שנת חמשת אלפים ושבע מאות ושמונה ועשרים ליצירה על ידי אני יוסף בר' דוד הרב בר' יחיא הדין בר' סלימאן בר' סאלם בר' סלימאן בר' יחיא הרב בר' סלימאן בר' יחיא בר' סלימאן הרב בר' יחיא בר' יוסף הדין בר' סעיד אלקאפה.

שאינו נכון. ⁷¹ בנפס, ודי בזה ענין לכאן להיותי ולא דק. ⁷² אפשר גם לתרגם, שטחתי פרשתי, ובנפס, פשטתי. ⁷³ אפשר לתרגם כיתר דיוק, למתחקה שיתחקה בר', ⁷⁴ אף כאן, להתחקותי. ⁷⁵ בכ"י א, כולן, בר', בלי פסיק למעלה. ⁷⁶ בשנת אתעב לשטרות היא שנת דתתקא ליצירה, ופרטים על שנת הולדת רבינו כתבתי במבוא ראה שם. ⁷⁷ בכ"י א, ובנפס חסר, אלף וארבע מאות, והדברים פשוטים. ⁷⁸ היא שנת ארבעת

בהלכות אסורי ביאה פ"ד הל' ג שאין שום צדיק גמור אלא בעל החכמה שעושה מצות אלו ויודע. ⁶⁴ וכיוצא בזה פסק בהלכות תשובה פ"ח. ⁶⁵ פ"י. ⁶⁶ נזהר רבינו כלשונו כדי להזהיר שמי שנזמח לו שמצא דבר שאינו נכון, יעיר, ואל לו לתקן ואל ישלח יד למקור, כי יתכן ואף קרוב לדאי שהמגיה עצמו טועה, וכעין זה צוה והזהיר רבינו יעקב תם בהקדמתו לספר הישר. ⁶⁷ בנפס, כח שפוט כן ואמת. ⁶⁸ על דרך הכתוב — דברים ד לב. ⁶⁹ ברכות גו א. סנהדרין לו ב. ⁷⁰ אלבחר אלמאלח, ובנפס, ים המלח, וכך כאמת תרגם רבינו בחבורו בכמה מקומות מתוך שגרת הבטוי אף על פי